

INDUSTRIJSKI SINDIKAT SRBIJE U 2014. PLAN I PROGRAM

Događaji u 2013. godini, početak 2014. i trenutna situacija u politici, ekonomiji, privredi i industriji uslovlja je da Industrijski sindikat Srbije svoj rad i aktivnosti usmeri na sprečavanje dalje erozije ekonomskih i socijalnih prava zaposlenih a naročito svoju brigu i fokus će usmeriti na ponovnoj industrijalizaciji posrnule srpske privrede.

Obzirom na krupne globalne promene u svetu, naše članstvo Industrijskog sindikata Srbije obavezuje da ulaže na svetskom i evropskom nivou, ISS će uložiti napore da u Srbije dođe do zbližavanja i integrisanja industrijskih sindikata, kako bi snaga, moć i uticaj radnika i članova iz realnog sektora podigli na veći nivo i time ojačali pregovaračku poziciju.

Zaštita i očuvanje stečenih socijalno-ekonomskih prava kao i poštovanje sindiklanih sloboda i prava za šta smo se zalagali svih ovih godina su trajno i temeljno opredeljenje ISS. Pored ovog obzirom da okupljamo članstvo iz realnog sektora – industrije, zalagaćemo se za veće zapošljavanje, socijalnu sigurnost, za rad u zdravim i bezbednim uslovima uz poštovanje ekoloških standarda, za razvoj i unapređenje socijalnog dijaloga a naročito na razvoju sektorskog socijalnog dijaloga i primeni kolektivnih ugovora na svim nivoima. Posebno interesovanje pokazujemo za radno zakonodavstvo, zakon o privatizaciji i stečaju i druge zakone od interesa za zaposlene i naše članove.

Stanje u društvu nas upućuje da svoju strategiju delovanja prilagodimo trenutnim realnim ekonomskim okolnostima i da u partnerstvu pre svega sa drugim srpskim sindikatima, državom – vladom i poslodavačkim organizacijama izgradimo takve odnose koji će obezbediti ravnomerni ekonomski oporavak i razvoj uz stalno učešće svih sindikata iz oblasti rada i socijalne politike naročito vodeći računa u porcesu evropskih integracija i pridruživanja Srbije Evropskoj uniji. Naravno, to ne znači da se sindikat odriče svojih legitimnih prava na proteste i štrajk kada proceni da su im interesi i prava ugroženi.

Naravno da je za ostvarivanje ovakvih programskih ciljeva pre svega neophodan odgovarajući društveni ambijent a to podrazumeva da Srbija sačuva mir i stabilnost, da nastavi svoj demokratski put, ali istovremeno i da se vodi bespoštedna borba protiv korupcije i kriminala a naročito onog koji je inkorporiran u sistemu vlasti.

U prethodnom periodu ISS je svoju organizacionu i demokratsku strukturu prilagođavao potrebama reformisanog društvenog ambijenta neophodno je da u tom smislu i nadalje razvijamo naročito regionalnu strukturu kako bi smo lakše i brže rešavali zahteve članstva i zaposlenih. U tom smislu naši osnovni zadaci biće usmereni na sledeće oblasti rada i delovanja:

Kao i do sada prioritet Industrijskog sindikata Srbije je, da se zarade isplaćuju tamo gde zaposleni rade i stvaraju nove vrednosti, da one ne mogu i ne smeju biti ispod minimalne zarade.

Naravno, sve ovo treba da prate realni troškovi iz potrošačke korpe i inflacija.

Sušтина rada i postojanja sindikata je da kroz sistem kolektivnog pregovaranja ostvari najveći mogući nivo prava i zaštite za članove i zaposlene. ISS je upravo iz tih razloga organizujući sindikate u preduzećima kao svoju strategiju pred svoja povereništva postavio cilj da u najkraćem roku ostvare reprezentativnost koja im obezbeđuje da direktno i neposredno učestvuje u zaključivanju i potpisivanju kolektivnih ugovora.

Da bi kolektivni ugovor i nadalje ostao najsnažniji instrument zaštite, neophodno je i dalje razvijati sistem i kulturu kolektivnog pregovaranja, kako kod zaposlenih i sindikata, tako i kod druga dva značajna partnera, vlade i poslodavaca. U tom smislu u narednom periodu zalažemo se za:

- kvalitetna rešenja u Zakonu o radu i drugim zakonima koji imaju uticaj na sistem kolektivnog pregovaranja
- napredak i razvoj bipartitnih i tripartitnih pregovora
- Da se u saradnji sa drugim sindikatima stvor svi uslovi za zaživljavanje OKU

- da se obzirom da pokrivamo sektor industrije, u svim granama - delatnostima zaključče kolektivni ugovori
- da sva naša povereništva i poverenici kroz sistem obrazovanja ISS steknu potrebna stručna znanja, ovladaju veštinama i tehnikama kolektivnog pregovaranja
- da svako povereništvo u procesu pregovaranja i zaključivanja kolektivnih ugovora ima direktnu i neposrednu stručnu i tehničku pomoć centrale ISS
- da se posebna pažnja posveti zaštiti sindikalnih poverenika i definisanju prava na plaćene sate i uslove za rad sindikata
- za pružanje pomoći i logistike prilikom rešavanja kolektivnih radnih sporova preko agencije za mirno rešavanje
- za poštovanje i primenu kolektivnih ugovora na svim nivoima
- da se prava iz Kolektivnog ugovora na nivou preduzeća, veća od prava predviđena zakonom, nacionalnim i granskim Kolektivnim ugovorom, primenjuju na članove sindikata koji su potpisnici Kolektivnih ugovora na nivou preduzeća

ISS se mora suočiti sa stvarnom snagom sindikata i realnim dometima ISS. To podrazumeva kritičko sagledavanje pozitivnih iskustava i slabosti i problema sa kojima se suočavao ISS a njih u prethodnom periodu nije bilo malo, a neka su bila predmet razmatranja Glavnog odbora ISS. Međutim, važniji deo aktivnosti je da se sagleda stvarno stanje u povereništvima ISS u preduzećima, sa stanovišta ukupnog zaposlenih, naročito onih koji nisu članovi sindikata.

ISS mora kao i do sada, svoja stečena znanja i iskustva na planu pridobijanja i privlačenja novih članova da organizovanje i planski usmeri na popravljjanje strukture svoje organizacije tako što će se ozbiljnije baviti organizacijom u sektorima i delatnostima koje su manje zastupljene.

U tom cilju strategija širenja mreže i privlačenja novih članova mora ići preko regionalnih centara i obučenih organizatora. Takođe je logično da ćemo našu pažnju usmeriti na one delatnosti koje imaju perspektivu a naročitu pažnju treba posvetiti malim preduzećima i zanatskim radnjama. Naravno, nikako ne treba da zanemarimo i mogućnost da se i u postojećim organizacijama omasovimo, kroz oragnizovanje kampanje privlačenja novih članova.

ISS je jedan od retkih srpski sindikata koji se finansira iz članarine koja je precizno definisana Statutom o načinu ubiranja i raspodeli iste.

Na planu jačanja materijalne i finansijske slike sindikata neophodno je da se u svim povereništvima gde postoje problemi obezbedi kao prvo, da poslodavac uplaćuje članarinu i da ista ide preko službe za obračun i isplatu zarade.

Obzirom na plan i program aktivnosti ali i težnji ISS da svoj servis približi članovima sindikata i zaposlenima ali i na lakši i racionalniji pristup širenju mreže i pridobijanju novih članova u planu je da u narednom periodu otvorimo kancelarije za zapadnu Srbiju, Kragujevac kao i da podignemo nivo i kvalitet rada u svim kancelarijama sa posebnim naglaskom na angažovanju pravnih zastupnika. Da bi ovo postigli, neophodno je stvoriti čvrst i trajan finansijski osnov kroz novo članstvo.

ISS je trajnog opredeljenja da je štrajk legalno i legitimno sredstvo sindikalne borbe i kao takvu instituciju štrajka treba čuvati i koristiti kada su sva druga mirna sredstva za rešenje problema nestala. ISS je u prethodnom periodu učestvovao u svim većim sindiklanim aktivnostima i protesnim skupovima u saradnji sa drugim sindikatima. A posebno ističemo aktivnosti u okviru Srpskog sindikalnog fronta, sa kojima treba nastaviti i u 2014. Godini.

Što se tiče štrajkova u preduzeću neophodno je da sva povereništva pre nego što donesu odluku i stupe u štrajk konsultuju sa centralom i nakon toga koordinisano vode štrajkačke aktivnosti a što je statutarne obaveza.

ISS je svoju strategiju uvek temeljio na znanju, sposobnostima i veštinama vođenja i rada sindikata i poverenika. Zato ćemo nastaviti sa kontinuiranim obrazovanjem i osposobljavanjem, u cilju podizanja nivoa organizacijskih i stručnih sposobnosti, kao i kvalitet rada sindikalnih aktivista, rukovodstva i članova sindikata.

Sve ovo ćemo sprovoditi kroz planski i sistematični rad, podržani i u saradnji sa Fridrih Ebert fondacijom i SLA.

Industrijski sindikat Srbije će kao akter i učesnik velikog ujedinjenja na evropskom i svetskom nivou industrijskih sindikata nastaviti svoju međunarodnu sindikalnu aktivnost u novonastalim organizacijama Industriall – Eruopean Trade Union i Industriall Global Union. ISS je svojim principijelnim stavovima, načinom rada stekao ugled u međunarodnom radničkom pokretu.

U narednom periodu radićemo na konkretnim oblicima bileteralne saradnje sa sindikatima drugih zemalja. Posebna pažnja i aktivnost biće usmerena na razvijanju sindikalne saradnje sa metalским i industrijskim sindikatima iz bivše Jugoslavije, centralne i jugoistočne Evrope. Ova saradnja će se naročito bazirati na iskustvima nekih od zemalja u procesu pridruživanja Evropskoj uniji.

Da bi ISS i na dalje bio akter svetske i evropske sindikalne priče neophodno je da izmirimo značajna dugovanja prema ovim sindikatima. Rukovodstvo ISS će pokušati da iznađe rešenje a ukoliko to ne bude moguće obratićemo se sindikatima, članicama ISS za podršku.

U 2014. godini, ISS će pored postojećih dokumenata iz oblasti Reindustrijalizacije i Industrijalizacije Srbije izraditi Strategiju razvoja industrije i socijalnog položaja industrijskih radnika Srbije. Strategija će biti utemeljena na novom pristupu, onom koji se sprovodi u zemljama Evropske unije a koji svoju uspešnost bazira na savremenim tehnološkim i ekonomskim dostignućima po zahtevima i kriterijumima međunarodnog tržišta i na toj osnovi ostvariti unapređenje radnih, ekonomskih, socijalnih i sindikalnih prava zaposlenih u Industrij.

Nepostojanje Strategije razvoja Industrije Srbije je jedna od najvećih prepreka za rešavanje nagomilanih ekonomskih, tehnoloških, socijalnih i svih drugih problema koji razjedaju srpsko društvo.

Ova strategija ne može biti prosto definisanje statičih ciljeva koje će formalno i palijativno dati prednost određenim oblastima privredne proizvodnje već dinamična razvojna. Neophodno je da država direktno preuzme odgovornost za preduzeća u Restrukturiranju kako bi ih osposobila da postanu konkurentna, da se uhvate u koštac sa tržišnom privredom i konkurencijom.

Višegodišnje zaostajanje srpske privrede može biti trajno zaustavljeno i okrenuto u kontra smeru, dinamičnog ekonomskog i tehnološkog razvoja i na tome zasnovanog kvaliteta života zaposlenih u ovom kompleksu, samo ako se svi akteri- država, poslodavci, sindikati, otvoreno, objektivno i hrabro suoče sa opterećenjima i nasleđem prošlosti i nađu snage da taj teret prošlosti, zasnovan na nerazumevanju nove stvarnosti, nedovoljnoj kompetentnosti, nekritičkoj odbrani privilegovanih pozicija konačno i trajno odbace. Sindikati, čiji su članovi i radništvo najviše pogođeni posledicama dugogodišnje krize industrije, moraju u tom pravcu i učiniti prvi i najhrabriji korak. U tom smislu, Sindikat se zalaže da se u revitalizaciji postojećih i pokretanju novih projekata u industrij zasniva isključivo na najvišim standardima-ekonomskim, tehnološkim, radnim, ekološkim i socijalnim. Da bi se to postiglo, neophodno je uspostavljanje trajne i stabilne finansijske podrške kroz izgradnju finansijskih institucija kao što je Razvojna banka u koju bi se transformisao sadašnji Fond za razvoj.

Uspešnoj privredi je neophodno uspostavljanje i razvoj mehanizama socijalnog mira u nacionalnoj ekonomiji i društvu u celini. Reč je o neophodnosti da se paralelno uspostavljaju i sinhronizuju radno i socijalno zakonodavstvo, usklađeno sa Evropskim i međunarodnim standardima i autonomni mehanizmi – kao što su kolektivno pregovaranje, mehanizmi mirnog rešavanja i prevenciji kolektivnih radnih sporova i radikalnih vidova industrijskih i socijalnih konflikata. Posebno se ističe potreba uspostavljanja i jačanja sektorskog socijalnog dijaloga, u funkciji postizanja konsenzusa svih socijalnih partnera, strategije privrednog razvoja i putevima za njeno ostvarivanje.

Za razrešenje ovih pitanja ili postavljanja novih, ISS smatra da je neophodan sveopšti konsenzus socijalnih partnera na nacionalnom nivou.

Sindikati koji deluju u privrednom sistemu Srbije moraju unaprediti svoje organizacione strukture, pridobiti podršku javnog mnjenja za stavove i aktivnosti sindikata, povećati kompetentnost da učestvuje u složenim društvenim procesima i odlučivanju o pitanjima koja neposredno ili posredno utiču na položaj i ostvarivanje prava zaposlenih.

Ovu godinu treba preživeti, a pomak ka napred projektovati za drugu polovinu 2015. godine. Ako nas bude bilo.